

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni istungi protokoll nr 166

Eesti, videosild

Reede, 5. juuni 2026

Algus 9.00, lõpp 10.32

Juhataja: Peeter Tali (esimees)

Protokollija: Roosmarii Kukk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Aivar Sõerd, Kadri Tali, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk

Komisjoni ametnikud: Teele Vares (nõunik-sekretariaadijuhataja), Teele Taklaja (nõunik), Getter Kristen Treumuth (nõunik)

Puudusid: Arvo Aller, Enn Eesmaa, Rain Epler, Tiit Maran, Anti Poolamets, Mairo Ruusmann ja Kristo Enn Vaga

Kutsutud: taristuminister Kuldar Leis ning Kliimaministeeriumi liikuvuse aseksler Sander Salmu ning välissuhete osakonna nõunik Viktoria Sitnik, Justiits- ja Digiministeeriumi Euroopa Liidu asjade ja väliskoostöö osakonna nõunik Sandra Kaljumäe (1. päevakorrapunkt); Rahandusministeeriumi nõunik Märten Ross, Kliimaministeeriumi kliimaosakonna nõunik Annika Varik (2. päevakorrapunkt); taristuminister Kuldar Leis, Kliimaministeeriumi elukeskkonna ja ringmajanduse aseksler Ivo Jaanisoo, energia- ja ressursitõhususe valdkonna juht Riina Tamm ja välissuhete osakonna nõunik Rahel Kelus (3. päevakorrapunkt); Justiits- ja Digiministeeriumi karistusõiguse ja menetluse talituse juhataja Andreas Kangur (4. päevakorrapunkt); Riigikantselei strateegiabüroo innovatsioonivaldkonna nõunik Regina Tagger, julgeoleku ja riigikaitse koordinatsioonibüroo nõunik Keaty Siivelt ja Euroopa Liidu sekretariaadi nõunik Ülle Hanson (5. päevakorrapunkt); Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööstusvaldkonna juht Kaspar Peek, ettevõtluskeskkonna ja tööstuse osakonna nõunik Pedro Pokk, EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna vanemnõunik Evelin Tõnisson, Kliimaministeeriumi ehituse ja elukeskkonna osakonna ehitustegevuse valdkonnajuht Liisi Pajuste ning keskkonnakorralduse ja kiirguse osakonna nõunik Hanna Vahter (6. päevakorrapunkt); Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna pressinõunik Maris Meiesaar (1.–7. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunikud Karin Zereen ja Erik Marksoo (2. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunik Ingel Pilviste (3. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunik Age Inkinen (6. päevakorrapunkt)

Päevakord:

6. Seisukoha andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik tööstussuutlikkuse ja süsinikuheite vähendamise kiirendamiseks strateegilistes sektorites ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1724, (EL) 2024/1735 ja (EL) 2024/3110 – COM(2026) 100

6. Seisukoha andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik tööstussuutlikkuse ja süsinikuheite vähendamise kiirendamiseks strateegilistes sektorites ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1724, (EL) 2024/1735 ja (EL) 2024/3110 – COM(2026) 100

Kaspar Peek andis ülevaate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest, millega kehtestatakse meetmete raamistik tööstussuutlikkuse ja süsinikuheite vähendamise kiirendamiseks strateegilistes sektorites ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1724, (EL) 2024/1735 ja (EL) 2024/3110 – COM(2026) 100. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööstusvaldkonna juht sõnas, et tööstuse osakaal Euroopa Liidu sisemajanduse koguproduktis on viimase 25 aasta jooksul vähenenud 17%-lt 14%-le ning energiamahukate tööstuste tootmine on ligikaudu viimase seitsme aasta jooksul kahanenud ligi 20%. Samal ajal on suurenenud sõltuvus kolmandatest riikidest, näiteks elektrisõidukite väärtusahelas on Hiina päritolu komponente neli korda enam kui sise põlemismootoriga sõidukites ning Hiinast pärineb 50% Euroopa Liidus kasutatavatest akudest, 94% päikeseenergia moodulitest ja 50% inverteritest. Kavandatava määrusega soovitakse anda riigihangetes paindlikult eeliseid Euroopa Liidu päritolu ja madala CO₂-heitega toodetele, säilitades võimaluse eelistada muid tooteid juhul, kui Euroopa Liidu tooteid hankes ei osale või kui nende hind ületab teiste pakkumuste hinda vähemalt 25%. Täpsustati Euroopa Liidu päritolu määratlust, sealhulgas vabakaubanduslepingutega hõlmatud riikide käsitlust, kehtestatakse strateegilistes sektorites välisinvesteeringute sõelumise kriteeriumid ning nähakse ette tööstusprojektide loamenetluste lihtsustamine ja digitaliseerimine, et kiirendada investeeringute ja tootmise käivitamist Euroopas.

Urve Tiidus andis ülevaate [majanduskomisjoni arvamusest](#) ja arutelust ning märkis, et komisjon otsustas toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti. Komisjoni otsus oli konsensuslik.

Peeter Tali sõnas, et kui Euroopa eelistab roheline energia või madala tootmispõhise süsinikuheitega tooteid, võib see suurendada sõltuvust kolmandatest riikidest, eelkõige Hiinast, juhul kui Euroopa tootjad ei suuda samaväärset tootmisvõimekust tagada. Sellisel juhul võib Euroopa kliimapoliitika toetada väliste tootjate konkurentsieelist. P. Tali küsis, kas selles nähakse riski.

Kaspar Peek vastas, et teatavad riskid on olemas, kuid Euroopa roheline energia kättesaadavus on piisav ning selle kasutamist tõendavad sertifikaadid ei ole üldjuhul kulukad. Seetõttu ei mõjuta pruuni ega roheline energia kasutamine tootmises Euroopa konkurentsivõimet otseselt negatiivselt.

Urve Tiidus küsis, kas on määratud tase, mida saavutada ja tähtaeg, millal selleni jõuda.

Kaspar Peek vastas, et 20%-ni tööstuse toodanguga sisemajanduse koguproduktist soovitakse jõuda 2040. aastaks.

Pedro Pokk täpsustas, et ambitsioon on seatud 2035. aastaks ning selle saavutamine sõltub sellest, kui kiiresti suudab Euroopa suurendada tootmist määrusega hõlmatud sektorites. Euroopa Komisjoni hinnangul on eesmärk saavutatav.

Peeter Tali tegi ettepaneku toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega.

Otsustati:

6.1. Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega (konsensus: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Kadri Tali, Urve Tiidus, Luisa Värk).

(...)

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Tali

juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Roosmarii Kukk

protokollija

Väljavõte õige

Roosmarii Kukk

Euroopa Liidu asjade komisjoni konsultant